

WAGNERIANA CATALANA nº 26 ANY 2007

TEMA 8. ALTRES COMPOSITORS 8.1. WAGNERIANS CATALANS

TÍTOL: **JOSEP GARCIA ROBLES**

AUTOR: *Jordi Mota*

JOSEP GARCIA ROBLES

Pràcticament autodidacta, es va dedicar amb igual entusiasme a la música i potser, com a conseqüència d'haver nascut a Olot, també al dibuix i va ésser precisament amb aquesta última faceta amb la que va començar a guanyar-se la vida al vèncer en unes oposicions per a la plaça de professor de dibuix en un col·legi de Mataró. Malgrat això

va continuar amb les seves composicions musicals, i va arribar el dia en que va veure clarament el seu camí. Així ens ho relata Felip Pedrell: "La "Salve" de García, una de les primeres temptatives en la composició realitzada brillantment pel biografiat, es va executar en el bonic teatre del col·legi. García va ésser compositor des d'aquell dia, i ho va ésser sense tenir mestres: va escriure quatre òperes senzilles i compostes de tal manera que poguessin ésser executades pels escolars; els seus títols eren "L'Àngel de Puigcerdà", "Les Corones" (poesies de Valldemia), "L'Olimp de Narbona" (lletra humorística dels mateixos alumnes del col·legi) i "Charles VI" en francès, poesia del professor del col·legi Sr. Franquesa. El Sr. Comte de Peñalver, persona gran amant de la música, va sentir un cor, un himne o una de les composicions citades i encarant-se amb l'autor li va dir: -"Amic meu, hi ha més cor que cap en la seva composició"-, paraules que van incitar a l'artista novell a estudiar i a fer-ho profunda i seriosament".

Des d'aquest moment, les composicions de Josep García Robles adquireixen una més gran solidesa i emprèn l'aventura de compondre una òpera: "Juli Cèsar", de la que es van oferir diversos fragments en el Teatro Español però que no va ser mai interpretada d'una manera completa. Potser, la composició que el va fer més popular va ésser la titulada "La Bandera Catalana", que és mencionada en la prestigiosa enciclopèdia musical anglesa "The New Grove"

com una de les obres emblemàtiques del compositor. Joaquim Pena ens diu al respecte: “García Robles va ésser un dels primers i més entusiastes fundadors de l’ “Orfeó Català”, fins el punt que ell mateix es titulava “l’avi de l’Orfeó” i pel que va escriure algunes de les composicions que es van executar en els seus primers concerts, entre les que sobresortia un himne patriòtic, “La Bandera Catalana”, que sempre provocava grans ovacions”.

Un fet essencial en la vida de Josep García Robles va ésser el d’haver estat contractat com a professor de la família del primer comte de Güell. “Va ésser durant molt de temps –ens diu Joaquim Pena– el músic de cambra en la seva egrègia mansió i organitzà en aquest lloc notables vetllades musicals, en les que s’executaven, entre d’altres, composicions del mestre i de la seva predilecta deixeble Isabel, marquesa de Casteldosrius i distingida compositora”.

El comte de Güell, tan vinculat com a mecenes de diverses facetes de la vida artística catalana del seu temps, va encarregar a García Robles una obra de gran envergadura: “Garraf”, el “Poema Lirich en cinch actes y un Prólech” amb lletra del “llorejat poeta Sr. Picó i Campamar”, en paraules de Pedrell. En el diari “La Vanguardia” de Barcelona, el 1894, el crític Joan Sardà definia l’obra dient que es tractava “de la fórmula Wagnerista, espiritualitzada i cristianitzada”.

Teresa Sesé en un article publicat a “La Vanguardia” el 23 de març de 2002 assegurava, citant a Raquel Lacuesta, que “un dels seus projectes, la representació de l’òpera “Garraf” de García Robles, composta per encàrrec de Güell, ha quedat en el calaix davant la falta de recolzament del Liceu i de l’Auditori”.

La primera audició d’aquesta obra va tenir lloc en el palau Güell. Així ho refereix Joan Bassegoda i Nonell: “Representant-se el primer acte al palau Güell de Barcelona el 4 d’agost de 1892 mentre el segon acte es representa al mateix lloc el 25 d’octubre de 1894 en honor del Nunci de Sa Santedat, Mons. Cretoni i altre cop en ocasió de la visita al palau de les Infantes Pau i Maria del Pilar, princeses de Baviera, el 17 de novembre de 1911”.

Amb motiu de la defunció de Josep García Robles i, naturalment, per iniciativa del comte de Güell, es celebraren en el Palau de la Música, tres grans festivals

dedicats al compositor, on, en paraules de Joaquim Pena, “es va donar en forma de concert, la primera audició de l’òpera catalana “Garraf” encara inèdita, obra de gran volada que produí excel·lent impressió en l’auditori”.

En aquests tres grans festivals que van tenir lloc entre el 18 i el 25 de març de

1917 va actuar una orquestra de 80 professors dirigida pel mestre Antoni Ribera, actuant també l’Orfeó Gracienc dirigit per Joan Balcells, així com alguns dels més prestigiosos solistes del moment, entre ells les sopranos Mercè Capsir i Mercè Tarau, la contralt Concepció Callao, el tenor Vicens Gallofré i el baríton Innocenci Navarro. Entre les obres interpretades en els citats concerts, a més de la ja dita “Garraf” té especial interès pels wagnerians el seu poema simfònic per a quatre cors, orquestra i orgue titulat “Santa Isabel d’Hon-gria” i dedicada a la família del comte de Güell.

Possible ment a-q u e sts tres grans concerts v a r e n

c o n stituir el primer i al mateix temps últim reconeixement de l’obra del prestigiós compositor.

Altres composicions seves, de suggeridor nom, serien “Himne a la Primavera”, “Ronda de pastors”, “La boda dels ocells”, “Tardor”...

L’última obra de García Robles –i citem novament Joaquin Pena–, va ésser una composició coral titulada “Càntic del llorer” que va entregar a l’ “Orfeó Català” pocs dies abans de la seva mort, quasi repentina.

Jordi Mota

